

kóryes!», 1961). *Micarrinyes. Miquim. Miquiniua. Miquindria. Remica*. Del mineral: *micaci. Micacita*.

Esmicar [Lacav., mall.: *DAMen.*, men. «destrizar, desmigajar», FebrCardona]; d'on el comú *esmicolar* [Belv.] (-olar potser emmotllat als sindònim *capolar, picolar*): «se posa lo paper de fumar al llavi, y ab los palmells de les mans *esmicola* la picadura», EmVilanova (*Lo Renacimiento*, 1878, 54); «contra sa costum, lo temps, contat, *esmicolat* pel cric-crac de l'agulla, se li feya etern», NOLLER (*Pap.*, 32); «continuava sol a la taula, *esmicolant* crostes de pa ab lo mànc del ganivet», Pin i Soler (*Fam. dels Garrigas*, 47). Si no m'erro és poc conegut en el P. Val. (i omès per FebrCardona), però no menys viu a Mall. (*DAMen.*) i Eiv. («*esmiculà*: desmigiar, majar», PzCabr.) que en el Princ.; *esmicolament*; *esmicoladís*; *esmicoladissa*; *esmicolador*; *esmicoladura*. *Esmicassar*; *esmicassonar*; *esmiconar*.

Xemicar (*DAG.*); ni aquest ni *AlcM* (que el localitzen a Molins de Rei i B. Emp.) no en donen documentació, i jo no ho he sentit a Bna.³ (contra el que diu *AlcM*), però ho he llegit en escriptors molt barcelonins, com Feliu Elias (Joan Sacs) que aplicava *xemicat* en un sentit com 'escarransit, esquit' a coses d'art etc. poc reeixides. En tot cas ha de ser mot ben antic, que no dubto a interpretar etimològicament com a successor d'un ll. vg. *EMICCARE, derivat de MICCA, o sigui variant (amb fonètica clàssica) del tipus EX-MICC-ARE d'on *esmicar* i *esmicolar*, només que en (ei)*xemicar* s'hi ha afegit de nou EX-, com en *eixalavar* (EX-ELAVARE), *eixamostar* EX-EMUSTARE, it. *scegliere* EX-ELIGERE, EX-ERIGERE, EX-ERIPERE > *EIXERIBIR* i alguns més.

Xemic: en els filats defecte de filatura d'on resulta el fil la meitat més prim (*BDC* IV, 163); i *xemac* (ib.) per encreuament amb un sindònim (*flac?*, cf. el *suro flac* etc.).

CPT.: *Micapà* val. «reparo confortante que se pone al enfermo en el estómago para dar vigor y fortaleza» (CROS, 1764; Lamarca).

Micó, adjectiu arcaic que havia significat 'petit'.⁴⁰ Nom de nombroses coves i congostos, coneguts per *Forat Micó*, o denominacions anàlogues, en tots els àmbits del Princ., i més encara en les zones muntanyoses allunyades de Bna.; però en aquelles pertot: Sud, Oest i Nord: potser més a la meitat N. i NO.: el congost⁴⁵ estretíssim per on el riu Ges s'escola fugint de la conca de Vidrà; *Forat Micó* prop de Cardona.

No és creació moderna, ja en temps arcaic: «Campum de Solero ... de parte Orientis in *Forad Micó*, de meridie in alodio Secti. Cucuphatis, de occiduo in aqua⁵⁰ de Lubricato ...», a. 1109 (*Cart. de St. Cugat* III, p. 6); doncs, més o menys cap a Castellbisbal; *Mas de Forat Micó*, doc. del primer terç del S. XIV, vora St. Joan de les Abadesses (*BABL* VIII, 381); un que lleigeixo en el *Spill* de Castellbò, a. 1518, 87r, és cap a Civís,⁵⁵ a la ratlla d'Andorra; un altre a Coll de Nargó; el de Cardona és una cova de les salines, on brolla una font salada, i on posaven objectes a desinfectar (*BCEC* 1897, 268-9); un altre ja medieval cap a Montblanc.

Aquest adjectiu *micó* s'aplicà a altres mots: *Canal*⁶⁰

Micó un dels afluents de la Vall de Cabó, i a *Collet-Micó* dalt del Cap de la mateixa vall (1957) etc. Segons el *DAG. forat micó* funcionava encara com a apel·latiu a StaColQ, per a «racó, cofurna plena de mals endreços»; «carreró que no passa». Ha de ser antiquíssim el nom de *Farmicó*, mas puixant al SO. de Tremp (terme de Mur), en un racó d'altres calmes; evident dissimilació de *For Micó*; car FORUS 'forat' és un mot llatí o sorotàptic, que no ha sobreviscut en romànic. També és probable que l'àrea del mot continuï, més enllà de Cerdanya, per zones de la conca de l'Arieja on s'endevina substrat sorotàptic: *Micou* és un agregat mediocrement gran (no sé si parroquial) del terme de Ganac, 4 km. al SO. de Foix. El Prof. Luis Coelho ens digué, en els colloquis salmanters, que aquest adjectiu existeix també en localitats portugueses, cosa que lamento no ens hagi ratificat i concretat.

En el meu treball de les *Actas del Col. de Le. y Cult. Prerromanas* de Salamanca (1974), 370-374, vaig identificar-lo amb un adjectiu neutre *miccon* 'petit' que es llegeix en la inscripció sorotàptica del Cabeço das Fráguas, a la Beira, del tipus dels suovetaurilia itàlics, repetit com a *miconi* (datiu) en la de Lamas de Moledo, així com amb altres *miccus*, *miccion-*; i amb el sic. *nicu* i *nicareddu* 'petit', el gr. dial. *μικρός* id. (= àtic *μικρός*) i el roms. *mic* id.⁴ Que hi hagi relació etimològica (de nivell pre-romà) amb el ll. MICA no és impossible, però és molt incert que hi hagi en tot això una arrel indoeuropea (Pisani no hi creu, *AGIt.* LII, 1967, 71, si bé remetent al *Griech. Etym. Wb.* de JBHofmann). Que el mot hagi existit en diverses llengües indoeuropees, i àdhuc antigues, no significa que vingui pertot d'un tronc comú; i si hi ha lligam genètic en alguns casos, tampoc no significa que hi sigui en molts o en gaires.

¹ *Hommage à G. Guichard, Manuel d'Études Foréziennes*, 1964, 65ss. — ² En el parlar, molt conservador, d'Osilo *nika* «bricciola di pane». A Macomer-Padria una *nika* «una picciola cosa, pezzetto», però en el logudorès d'Anglona es conserva la forma pura *mika* (allí amb el sentit de 'parraquet, bocf de roba, carn etc.', «pezzo, brandello»), *ASNSL* CXXXIV, 317. — ³ És de témer que es tracta d'un informe sense cap valor, car tampoc no hi ha cap notícia enlloc d'aqueixa acc. 'traspuar un líquid', sinó pertot la idea de 'malmetre, esclafar', 'deixar esquit'. Potser un de tants barcelonins «saberuts» que havia sentit campanes... És enorme la quantitat de dades infundades que *AlcM* atribueix a Bna. El que té aqueix significat a Mataró és *xellicar*, segons *DAG.*, i *xelic* en el B. Llobregat, i el mal informant d'*AlcM* s'hi va fer un embull: són variants de *sallicar*. — ⁴ GGougenheim escriu sobre la relació entre aquest mot romanès i el ll. MICA, en *Rom.* LXIX, 97-101, treball que no m'ha vagat d'estudiar.

Micaco, mot japonès.
L'«RIV.: *Micaquer*.

Micalieu, V. *macaleu* *Micarell*, *micarrina*, *micarri-*